

Časopisy vydávané ústavu AV ČR ve světových citačních databázích

Iva Burešová, Hana Tomanová

Knihovna AV ČR, v. v. i., Praha

buressova@knav.cz, tomanova@knav.cz

INFORUM 2013: 19. ročník konference o profesionálních informačních zdrojích

Praha, 21. -22. 5. 2013

Příspěvek se věnuje trendům v zastoupení vědeckých časopisů vydávaných v AV ČR a vývoji vybraných indikátorů v databázích Web of Knowledge a SCOPUS. Dále jsou zmíněny nutné podmínky pro zařazení periodika do těchto citačních databází.

Úvodem

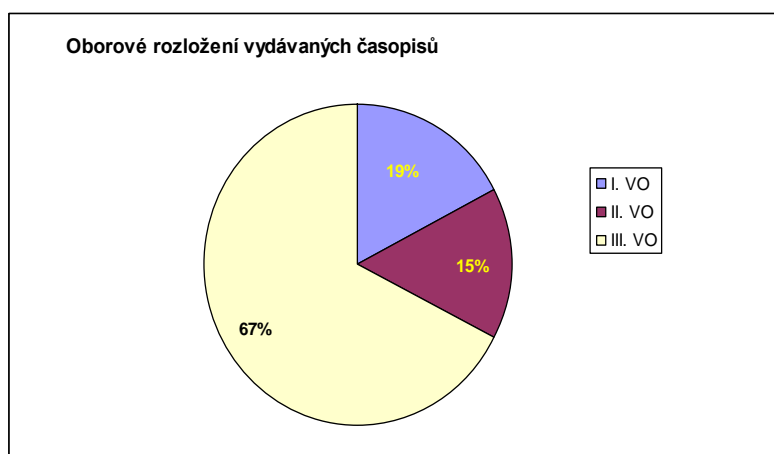
Ve světě vychází necelých 100 000 odborných vědeckých časopisů, nichž jsou téměř 2/3 (přesněji 59 %) recenzovaných. Přibližně polovina vychází v tištěné podobě a zároveň také téměř polovina z nich má webové stránky, přičemž přibližně 7 % časopisů vychází pouze v elektronické podobě.

Volně dostupných časopisů je 12 987 (13 %) a 10 410 je impaktovaných, tj. zahrnutých v databázi Journal Citation Reports (JCR) ve Web of Knowledge (WoK).

Z celkového počtu 98 874 časopisů celých 69 696 vychází v anglickém jazyce, v českém jazyce je to potom 409 časopisů. V České republice vychází 579 odborných vědeckých časopisů, z nichž je 451 recenzovaných. 111 z nich je dostupných volně (v tzv. režimu open access), 26 z nich má pouze elektronickou podobu a 43 je impaktovaných.

Časopisy v Akademii věd

Jednotlivé ústavy Akademie věd České republiky vydávají celkem 73 časopisů a časopisy vydávané AV ČR jsou v jednotlivých vědních oblastech zastoupeny v následujícím poměru:

19 % zaujímá I. vědní oblast, tj. oblast věd o neživé přírodě), 15 % zaujímá II. vědní oblast, tj. oblast věd o živé přírodě a chemických vědách a 67 % III. vědní oblast, tj. humanitní a společenské vědy.

Mezi nejstarší akademické časopisy patří Živa (1853), Právník (1861) a Vesmír (1871). Na obrázku níže jsou uvedeny i některé další tituly a roky jejich vzniku.

Nejstarší časopisy AV ČR

- ▶ 1853 Živa
- ▶ 1861 Právník
- ▶ 1871 Vesmír
- ▶ 1874 Listy filologické
- ▶ 1892 Český lid
- ▶ 1895 Český časopis historický
- ▶ 1898 Slovanský přehled
- ▶ 1854 (1914) Památky archeologické
- ▶ 1872 (1991) Mathematica Bohemica

V současné době je ze 73 akademických časopisů 29 zahrnuto v databázi Web of Science (WoS) a 40 v databázi Scopus. 10 titulů je indexováno ve WoS, ale dosud nejsou zahrnuty v JCR. 16 titulů je zahrnuto v Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v České republice (tzv. pozitivní seznam periodik).

Název	Scopus	WOS	JCR 2011
Physiological Research	Scopus	WOS	JCR 2011
Biologia Plantarum	Scopus	WOS	JCR 2011
Folia parasitologica	Scopus	WOS	JCR 2011
Folia geobotanica	Scopus	WOS	JCR 2011
Studia geophysica et geodaetica	Scopus	WOS	JCR 2011
Journal of geosciences	Scopus	WOS	JCR 2011
Photosynthetica	Scopus	WOS	JCR 2011
Folia microbiologica	Scopus	WOS	JCR 2011
European Journal of Entomology	Scopus	WOS	JCR 2011
Folia zoologica	Scopus	WOS	JCR 2011
Neural Network World	Scopus	WOS	JCR 2011
Kybernetika	Scopus	WOS	JCR 2011
Acta geodynamica et geomaterialia	Scopus	WOS	JCR 2011
Applications of Mathematics	Scopus	WOS	JCR 2011
Sociologický časopis - Czech sociological review	Scopus	WOS	JCR 2011
Český lid	Scopus	WOS	JCR 2011
Ceramics-Silikáty	Scopus	WOS	JCR 2011
Czechoslovak Mathematical Journal	Scopus	WOS	JCR 2011
Československá psychologie	Scopus	WOS	JCR 2011
Linguistica Pragensia	Scopus	WOS	JCR 2011
Byzantinoslavica	Scopus	WOS	
Estetika	Scopus	WOS	
Česká literatura	Scopus	WOS	
Filosofický časopis	Scopus	WOS	
Hudební věda	Scopus	WOS	
Listy filologické	Scopus	WOS	
Slovo a slovesnost	Scopus	WOS	
Archiv orientální	Scopus	WOS	
Památky archeologické	Scopus	WOS	
Umění	Scopus	WOS	
ChemPlusChem	Scopus	WOS	
Acta Comeniana	Scopus		
Germanoslavica - Zeitschrift für slawische Studien	Scopus		
Historická demografie	Scopus		
Slovanský přehled	Scopus		
Slavia - časopis pro slovanskou filologii	Scopus		
Acta technica CSAV	Scopus		
Archeologické rozhledy	Scopus		
Eirene - Studia Graeca et Latina	Scopus		
Mathematica Bohemica	Scopus		
Moravian Geographical Reports	Scopus		

39 akademických titulů má Hirsch Index (HI) - v obou databázích (Web of Science i SCOPUS) má HI 31 titulů, 8 z nich má HI pouze v databázi SCOPUS.

Podmínky pro zařazení časopisu do databáze WoS

WoS v současné době zahrnuje více než 12 000 časopisů ze všech vědních oblastí a ročně je hodnoceno kolem 2000 nových titulů, k indexaci je při tom přijato pouze 10-12 % z nich.

Mezi určující faktory pro přijetí časopisu k indexaci patří: pravidelná frekvence vydávání a její dodržování (a to i u el. verzí), mezinárodní publikační standardy jako jsou např. výstižný název časopisu a názvy článků, korektně uváděné bibliografické informace, citační etika atd.

Jako další lze uvést plný text nebo případně alespoň abstrakt v angličtině, kvalitní recenzní řízení a mezinárodní dopad časopisu nebo jeho regionální význam. Mezi další faktory patří např. mezinárodní redakční rada a zahraniční autoři nebo minimální počet autocitací časopisu.

Tištěné verze časopisů je třeba pravidelně a včas posílat do Philadelphie, elektronické přes online formulář na http://wokinfo.com/publisher_relations/journals. Více informací o průběhu výběru jednotlivých titulů lze získat na

http://thomsonreuters.com/products_services/science/free/essays/journal_selection_process/.

Esej o průběhu zařazení konferenčních sborníků je na

http://wokinfo.com/products_tools/multidisciplinary/webofscience/cpci/cpciessay/.

Podmínky pro zařazení časopisu do databáze Scopus

V současné době je ve Scopus zařazeno více než 20 500 časopisů, tedy zhruba 20% z 98 874 odborných časopisů vydávaných v současné době na celém světě (data dle významné časopisecké databáze Ulrichsweb [cit. 2013-04-23]). Z toho je 197 českých. Seznam zahrnutých periodik lze získat na stránkách <http://www.info.sciverse.com/scopus/>.

V průběhu roku zasílají redakce žádosti prostřednictvím webového formuláře na stránkách <http://suggestor.step.scopus.com/index.cfm>. Před vstupem do formuláře jsou uvedeny minimální podmínky, které musí nově zařazený časopis splňovat a to - recenzovaný obsah, pravidelné vydávání, ISSN, název článku a abstrakt v angličtině, odkazy v latině, prohlášení o dodržování publikační etiky a politiky nekalých praktik*. O zařazení nového titulu rozhoduje nezávislá mezinárodní rada, kterou tvoří ji 40 zkušených a nezávislých odborníků. Jsou v ní zastoupeni vědci a knihovníci, zejména zabývající se předmětovým zpracováním.

Výběr časopisů probíhá jednou ročně v podzimních měsících.

* Publikační etika a politika nekalých praktik - časopis by měl na svých webových stránkách zveřejňovat jasné prohlášení o dodržování publikační etiky a prohlášení o politice nekalých praktik (podrobnosti jsou popsány ve stanovisku předsedy předmětové komise pro lékařství Davida Rewa a v části věnované výběru časopisů).

Podrobnosti jsou dostupné na http://www.info.sciverse.com/UserFiles/u4/Scopus_Statement_David_%20Rew_1210.pdf

Použité zdroje

Všechna data použitá v prezentaci byla získána z databází Ulrich's web, Web of Knowledge, Scopus a webových stránek jednotlivých ústavů AV ČR (a jimi vydávaných periodik) v průběhu měsíců dubna a května 2013.